

Influența schimbărilor climatice (seceta) asupra culturilor agricole

**Direcția Generală Politici Agricole
Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale**

Schimbările climatice reprezintă un factor de risc din ce în ce mai mare pentru agricultură

- ▶ Manifestarea fenomenelor meteorologice nefavorabile care pot fi asimilate unei calamități naturale afectează grav atât producția obținută cât și veniturile producătorilor agricoli din sectorul vegetal, cu implicații în asigurarea securității alimentare a populației și în reluarea ciclului de producție de către producătorii agricoli.
- ▶ Evaluarea gravității fenomenelor provocate se poate face în funcție de caracteristicile specifice fiecăruia, utilizând indici climatici, inclusiv cantitatea de precipitații și temperaturi, calculați la nivel local, regional sau național.
- ▶ Seceta repetată se numără printre provocările majore cu care ne confruntăm, amenințând agricultura și aprovizionarea noastră cu alimente.
- ▶ Practicile agronomice îmbunătățite, ameliorarea plantelor, adoptarea biotehnologiei utilizarea resurselor de apă ajută fermierii să gestioneze mai bine fenomenele climatice.

Cadrul legal al compensațiilor acordate ca ajutor de stat

- ▶ Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014-2020, publicate în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria C 204 din 1 iulie 2014 (Orientările UE).
- ▶ secțiunea 1.2.1.2 - Ajutoarele pentru compensarea pagubelor provocate de un fenomen meteorologic nefavorabil care poate fi asimilat unei calamități naturale capitolul 1 partea a II-a

Schemele de ajutor de stat au avut la bază

- ▶ Datele referitoare la procentul de calamitare și suprafața calamitată, înscrise în procesul-verbal de constatare și evaluare a pagubelor, aprobat prin *Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al ministrului afacerilor interne nr. [97/63/2020](#) pentru aprobarea [Regulamentului](#) privind gestionarea situațiilor de urgență generate de fenomene meteorologice periculoase având ca efect producerea secetei pedologice, cu modificările și completările ulterioare;*
- ▶ Rezultatele centralizării la Centrul Operativ pentru Situații de Urgență din cadrul MADR a informațiilor cuprinse în rapoartele-sinteză cu pagubele la culturile agricole, asociate fenomenului meteorologic de secetă pedologică, întocmite de către comitetele județene pentru situații de urgență pe baza proceselor-verbale de constatare și evaluare a pagubelor la culturi,
- ▶ Informațiile agrometeorologice privind manifestarea fenomenului de secetă, furnizate de către Administrația Națională de Meteorologie.

Consecințele nepromovării actelor normative și a neacordării ajutorului de stat

- ▶ imposibilitatea compensării producătorilor agricoli pentru pagubele provocate ca urmare a manifestării fenomenului meteorologic de secetă pedologică;
- ▶ distorsionarea piețelor agricole prin posibila declanșare a unor crize privind raportul cerere-ofertă și o evoluție necontrolată a prețurilor la produsele agricole primare din sectorul vegetal;
- ▶ lipsa resurselor financiare necesare producătorilor agricoli pentru achiziția inputurilor și efectuarea lucrărilor din noua campanie agricolă, cu impact negativ asupra realizării suprafețelor programate;
- ▶ riscul major ca o parte importantă a fermierilor să nu poată achita datoriile către furnizori, leasing-uri, salarii, credite, la termenele scadente, să se supraîndatoreze și să nu mai poată continua activitatea;
- ▶ riscul cedării unei părți din terenurile lucrate, deținute în proprietate, creditorilor în contul datoriilor scadente și intensificarea amplitudinii fenomenului de acaparare a terenurilor agricole;
- ▶ impact social negativ major asupra fermierilor și a membrilor familiilor acestora, atunci când sunt afectate veniturile din activități agricole, cu posibil impact în abandonarea cultivării terenurilor agricole sau chiar faliment.

Anul 2020

**Ordonanță de urgență a Guvernului nr.148/2020
pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat acordat producătorilor
agricoli care au înființat culturi în toamna anului 2019, afectate de seceta
pedologică**

- ▶ Un număr de **34.647** fermieri au fost afectați de seceta pedologică;
- ▶ O suprafață de **1.168.064,79** ha cu culturi înființate în toamna anului 2019 au fost calamitate pe areale agricole importante la nivel național, după cum urmează:
  - a) grâu - 833.213,53 ha,
  - b) secară – 314,5 ha,
  - c) triticale – 5.112,51 ha,
  - d) orz – 175.680,44 ha,
  - e) orzoaică – 16.613,71 ha,
  - f) ovăz – 628,69 ha,
  - g) rapiță – 136.501,41 ha;
- ▶ Resurse financiare alocate de la bugetul de stat, prin bugetul MADR pe anul 2020 – **930.000,00 mii lei** (circa 186 mil euro)

Anul 2022

**Ordonanță de urgență a Guvernului nr.157/2022
pentru instituirea unei scheme de ajutor de stat sub forma de grant
financiar acordat producătorilor agricoli care au înființat culturi în
toamna anului 2021 și au fost afectate de seceta pedologică**

- ▶ Un număr de peste **16.740** fermieri care au fost afectați de seceta pedologică;
- ▶ Circa **246 mii ha** cu culturi înființate în toamna anului 2021 care au fost calamitate în grade diferite de afectare cuprinse între 30% și 100% pe areale agricole importante la nivel național, dintre care:
  - a)grâu și triticale – 188.981,22 ha,
  - b)secară – 208,76 ha,
  - c)triticales – 1.880,33 ha,
  - d)orz – 25.294,42 ha,
  - e)orzoaică – 2.062,59 ha,
  - f)ovăz – 235,33 ha,
  - g)rașiță – 26.719,06 ha;
- ▶ Resurse financiare alocate de la bugetul de stat prin bugetul MADR pe anul 2022- **365.638,26 mii lei** (circa 73 mil euro)

Impactul secetei asupra producțiilor la culturile de toamnă

- Procesele verbale luate în calcul pentru acordare de despăgubiri au evidențiat un grad de afectare cuprins între 30-100% ceea ce a dus la diminuarea producțiilor la culturile de toamnă astfel:

-la grau : productia totala în anul 2020 – 6.754.534 to față de 10.433.751 to în anul 2021

-la orz: producția totală în anul 2020 – 860.751 to față de 1.593.802 to în anul 2021

-la rapiță: productia totala în anul 2020 -780.155 to față de 1.375.067 to în anul 2021

Anul 2023

**Ordonanță de urgență a Guvernului nr.50/2023
privind instituirea unei scheme de ajutor de stat sub forma de grant acordat
producătorilor agricoli pentru unele culturi agricole înființate în primăvara
anului 2022 și afectate de seceta pedologică din perioada martie –
septembrie 2022**

- ▶ Un număr de peste **148.000** de fermieri au fost afectați de seceta pedologică;
- ▶ O suprafață cultivată de peste **1.120.400** ha a fost calamitată, din care:
  - a) peste 705.000 ha cu porumb,
  - b) peste 360.000 ha cu floarea – soarelui,
  - c) peste 47.300 ha cu soia,
  - d) peste 8.100 ha cu mazăre;
- ▶ Resurse financiare alocate de la bugetul de stat prin bugetul MADR pe anul 2023-
-300.000,00 mii lei (circa 60 mil euro)

Impactul secetei asupra productiilor la culturile de primăvară

- ▶ La porumb:

  - productia obținută în anul 2022 a fost de 8.037.134 to față de 14.820.693 to în anul 2020

- ▶ La floarea-soarelui:

  - producția obținută în anul 2022 a fost de 2.106.573 to față de 2.843.531 to în anul 2020

ASIGURAREA RECOLTELOR

intervenție dedicată sectorului vitivinicol în cadrul PS PAC 2023-2027

- ▶ Plafonul alocat intervenției pentru perioada 2023-2027 este de **4.024.723 euro**
- ▶ Quantum-ul unitar planificat - **93 euro/ha**
- ▶ **Asistența financiară din partea Uniunii Europene pentru asigurarea recoltelor nu depășește:**
  - a) **80 % din costul primelor de asigurare plătite de producători** pentru a se asigura împotriva pierderilor cauzate de fenomene climatice nefavorabile care pot fi asimilate unor dezastre naturale (îngheț, grindină, polei, ploaie, secetă);
  - b) **50 % din costul primelor de asigurare plătite de producători** pentru a se asigura împotriva:
    - i) pierderilor prevăzute la lit. a) și a pierderilor cauzate de alte fenomene climatice nefavorabile;
    - ii) pierderilor cauzate de animale, de boli ale plantelor sau de infestări cu dăunători.
- ▶ **Condiții de eligibilitate**
  - să exploateze o suprafață cultivată cu soiuri de viță-de-vie ce produc struguri pentru vin, de minimum 0,1 ha;
  - să fie înscrisă în Registrul plantațiilor viticole, denumit în continuare R.P.V., suprafața de viță-de-vie cu soiuri ce produc struguri pentru vin, pentru care s-a încheiat polița de asigurare a recoltei;
  - să încheie cu un asigurător o poliță de asigurare a recoltei în care să fie menționate, cel puțin, cantitatea de struguri pentru vin asigurată, suprafața aferentă, localizarea acesteia, denumirea producătorului viticol care exploatează parcela viticolă și valoarea primei de asigurare;

Sprijin pentru instrumente de gestionare a riscului

sM. 17.1 - Prime de asigurare a culturilor, a animalelor și a plantelor

Scopul submăsurii: subvenționarea primei de asigurare

Riscuri eligibile :

- Fenomene climatice nefavorabile (seceta, arșița, inundațiile, grindina, ploile torențiale sau ploile excesive și de lungă durată, furtuna, vijelia, uraganul sau tornada);
- Infestările cu organisme de carantină dăunătoare plantelor;
- Boli ale animalelor care nu fac obiectul despăgubirilor prin alte programe cu finanțare europeană sau națională.

Intensitatea sprijinului este de 70% din valoarea primei de asigurare eligibile și plătită efectiv de către fermier (solicitantul finanțării);

Istoric sesiuni :

- Au fost lansate la nivel național 5 sesiuni de depunere cereri de finanțare în perioada 2019-2023;
- Alocare totală: de 127 mil. euro;
- Contracte încheiate: 20.717;
- **Sesiune 2023:** 02.10.2023- 15.12.2023.

Abordarea integrată la nivelul PS 2023-2027 privind gestionarea riscurilor

Intervenții privind gestionarea riscurilor finanțate din Pilonul I (FEGA):

- ▶ Instrumente de gestionare a riscurilor finanțate din intervențiile sectoriale pentru sectorul legume-fructe și sectorul vitivinicol;

Intervenții privind gestionarea riscurilor finanțate din Pilonul II (FEADR):

- ▶ DR-31 - Contribuții financiare la plata primelor de asigurare;
- ▶ DR-32 - Instrumentul de sprijin al fermierilor afectați de pierderi ale producției agricole;
- ▶ Finanțarea, în cadrul intervențiilor de investiții din PS, a acțiunilor pentru prevenirea și reducerea impactului factorilor climatici ca de exemplu, plase antigrindină în cadrul fermelor din sectorul legume-fructe;
- ▶ DR-25- Modernizarea infrastructurii de irigații;
- ▶ DR-26- Înființarea sistemelor de irigații;
- ▶ Acțiuni de formare și consiliere a fermierilor cu privire la importanța utilizării unor instrumente de gestionare a riscului la nivelul fermei, finanțate din PS.

DR-31 - Contribuții financiare la plata primelor de asigurare

Scopul intervenției: subvenționarea primelor de asigurare a producției agricole;

Alocare financiară: 24.103.968 euro;

Intensitatea sprijinului: 50 %.

DR-32 - Instrumentul de sprijin al fermierilor afectați de pierderi ale producției agricole

Scopul intervenției: - compensarea pagubelor cauzate de fenomene climatice nefavorabile care afectează cel puțin 30 % din producția medie anuală a fermierului

Alocare intervenție:

- ▶ alocarea unui procent de 3 % din plățile directe care ar urma să fie plătite unui fermier, ca și contribuție a fermierului la un instrument de gestionare a riscului finanțat din FEADR, conform prevederilor art. 76 coroborate cu art. 19 din Reg. 2115/2021;
- ▶ alocare financiară FEADR: 20 % .

DR-25 „Modernizarea infrastructurii de irigații”

Alocare: 400.000.000 euro

Beneficiari: Organizații ale Utilizatorilor de Apă pentru Irigații (OUAI) înființate în conformitate cu legislația în vigoare

Scopul intervenției:

- ❑ **Modernizarea infrastructurii de irigații** (stații de punere sub presiune și rețeaua aferentă), a clădirilor aferente stațiilor de punere sub presiune și/sau racordarea la utilități, montarea sistemelor de contorizare a apei.

DR-26 „Înființarea sistemelor de irigații”

Alocare: 102.421.176 euro

Beneficiari: Fermieri și formele asociative ale acestora, cu excepția persoanelor fizice

Scopul intervenției:

- ❑ Înființarea sistemelor locale de irigații la nivelul fermei, inclusiv montarea sistemelor de contorizare a apei, construcția/modernizarea bazinelor de colectare și stocare a apei de irigat.

VĂ MULȚUMESC !

